

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Stichting Stille Pieter

Scharwoude

Toets kleinschalige jeugdhulp met verblijf

Gezond vertrouwen

Utrecht, december 2018

Stichting Stille Pieter

Scharwoude

Toets kleinschalige jeugdhulp met verblijf

Samenvatting

Voor gezinshuizen, zorgboerderijen en andere aanbieders die kleinschalige jeugdhulp met verblijf bieden, gebruikt de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de inspectie) een op maat gesneden toezicht. Om te bepalen of een aanbieder verantwoorde jeugdhulp biedt, gebruikt de inspectie een selectie van 29 verwachtingen uit het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd.

In september 2018 deed de inspectie onderzoek bij Stichting Stille Pieter. Doel van het onderzoek was om te bepalen of Stichting Stille Pieter verantwoorde jeugdhulp biedt.

Stichting Stille Pieter is een zorgboerderij en biedt hulp aan jeugdigen en volwassenen in de vorm van logeeropvang, dagbesteding en begeleiding. Stichting Stille Pieter voldeed op het moment van het onderzoek aan 21 van de 29 verwachtingen uit het toetsingskader Jeugdhulp met verblijf. Twee verwachtingen zijn niet beoordeeld.

De inspectie acht Stichting Stille Pieter in staat om verantwoorde hulp te bieden en vertrouwt erop dat Stichting Stille Pieter samen met Stichting Landzijde concrete verbetermaatregelen doorvoert om aan alle verwachtingen te voldoen. De inspectie verwacht dat in gezamenlijkheid wordt gewerkt aan de verbetermaatregelen. De inspectie blijft de ontwikkelingen volgen vanuit haar reguliere toezichtrol.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Bevindingen	6
2.1	Uitvoering hulpverlening	6
2.2	Veiligheid	7
2.3	Leefklimaat	8
2.4	Clëntenpositie	9
2.5	Organisatie	9
3	Vervolg	11
	Bijlage - Verantwoording	12

1 Inleiding

In september 2018 deed de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de inspectie) onderzoek bij Stichting Stille Pieter. Doel van het onderzoek was om te bepalen of Stichting Stille Pieter verantwoorde jeugdhulp biedt.

Beschrijving Stichting Stille Pieter

Stichting Stille Pieter (hierna: Stille Pieter) is een zorgboerderij in Scharwoude en staat sinds 2009 als stichting ingeschreven in de Kamer van Koophandel onder nummer 37152737.

Stille Pieter biedt hulp aan jeugdigen en volwassenen in de vorm van logeeropvang, dagbesteding en begeleiding. Stille Pieter biedt op het moment van het toezicht hulp aan ongeveer vijftien jeugdigen tussen de 6 en 20 jaar. Per weekend kunnen er maximaal acht kinderen logeren en in het weekend zijn er ook twee of drie kinderen die alleen overdag op de zorgboerderij zijn. De volwassenen en jeugdigen verblijven niet tegelijkertijd op de boerderij. De volwassenen ontvangen op dinsdag en donderdag overdag begeleiding en de jeugdigen logeren in het weekend op de boerderij.

De meeste jeugdigen hebben ADHD of een autisme spectrum stoornis. De verdeling jongens en meisjes is gelijk. Tijdens een logeerweekend is er gedurende de dag een vaste structuur waarbij ruimte is voor creatieve activiteiten, werken met dieren of werken in de tuin en een strandwandeling.

De hulp op de zorgboerderij wordt gefinancierd vanuit Zorg in Natura. Daarnaast komen er nog een drietal cliënten op de boerderij die de zorg vanuit een PGB betalen. De hulp aan de jeugdigen wordt gefinancierd vanuit de Jeugdwet. De plaatsing van jeugdigen gebeurt door hoofdaannemer Landzijde. Vanuit Landzijde zijn een regiocoördinator en een zorgcoördinator betrokken. Eén van hen beiden maakt het plan voor de jeugdige, afhankelijk van de zwaarte van de problematiek. Landzijde is eindverantwoordelijk voor de zorgverlening aan de cliënten en de zorgboeren bieden de begeleiding en zorg tijdens het verblijf op de zorgboerderij.

De eigenaren van de zorgboerderij zijn twee zussen van elkaar. Zij wonen met enkele familieleden op een boerderij op het erf van Stille Pieter. De zorg aan cliënten wordt verleend vanuit een enkele jaren geleden gebouwd, naastgelegen gebouw. De beide zorgboeren hebben een opleiding in kunst afgerond. Eén van de zorgboeren heeft daarnaast een MBO-opleiding tot zorgboer gevolgd bij het Groenhorst college. Stille Pieter is in het bezit van het keurmerk "Kwaliteit laat je zien" van de Federatie Landbouw en Zorg.

Toetsingskader

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd. Het toetsingskader bestaat uit vijf thema's: Uitvoering hulpverlening, Veiligheid, Leefklimaat, Cliëntenpositie en Organisatie. Elk thema is uitgewerkt in een aantal verwachtingen. Voor Jeugdhulp met verblijf is een set met 29 kernverwachtingen geselecteerd. Het toetsingskader is te vinden op: <http://toetsingskadervhj.nl>.

2 Bevindingen

In dit hoofdstuk worden de resultaten, zoals de inspectie deze heeft aangetroffen op het moment van het toezicht, gepresenteerd aan de hand van de vijf thema's uit het toetsingskader Jeugdhulp met verblijf: uitvoering hulpverlening, veiligheid, leefklimaat, cliëntenpositie en organisatie. Per verwachting geeft de inspectie een oordeel. Als de verwachting als onvoldoende is beoordeeld geeft de inspectie een toelichting. Wanneer het oordeel voldoende is maar de inspectie op grond van de bevindingen van mening is dat er reden is voor verbetering, benoemt de inspectie een aandachtspunt.

V	Voldoende
O	Onvoldoende
NB	Niet beoordeeld

2.1 Uitvoering hulpverlening

	Verwachting	Oordeel
1.1.1	Professionals bieden hulp die aansluit bij de relevante ontwikkeltaken en de problematiek van de jeugdigen en hun ouders.	V
	<p><i>Aandachtspunt:</i></p> <p>De zorgboeren geven aan dat de hoofdaannemer Landzijde zicht heeft op wat passend is bij de zorgboerderij en bekijkt of een nieuwe plaatsing past bij de jeugdigen die hier al logeren. Verder is het altijd zo dat jeugdigen eerst een dag op de boerderij komen om te kijken of de boerderij daadwerkelijk een passende plek is.</p> <p>Er is echter niet op schrift vastgelegd welke jeugdigen wel en niet passen op de zorgboerderij. Het is belangrijk dit wel vast te leggen en indien nodig aan te passen op grond van plaatsingen die niet succesvol waren. Zo kan de negatieve ervaring van een mislukte plaatsing bij jeugdigen beter voorkomen worden. Daarbij beveelt de inspectie aan om deze criteria ook te communiceren via de website omdat veel geïnteresseerde ouders en jeugdigen zichzelf melden bij de zorgboerderij.</p>	
1.1.2	Professionals bieden hulp die aansluit bij de achtergrond, eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdigen, hun ouders en hun netwerk.	V
1.2.1	Professionals werken volgens de richtlijnen van de beroepsgroep.	O
	<p><i>Toelichting:</i></p> <p>De aanbieder kan tijdens het toezicht geen voorbeelden noemen waaruit blijkt dat zij handelen volgens richtlijnen van de beroepsgroep of hiermee bekend zijn. Ook richtlijnen en procedures van het keurmerk 'Kwaliteit laat je zien' en van de hoofdaanbieder worden desgevraagd niet als voorbeeld genoemd.</p>	

	Verwachting	Oordeel
1.2.2	Professionals werken doelgericht en planmatig.	V
1.3.1	Professionals werken met een plan dat door of in overleg met jeugdigen en hun ouders is opgesteld.	V
1.3.3	Professionals bejegenen jeugdigen en hun ouders met respect en nemen hen serieus bij de uitvoering van de hulp.	V
1.3.4	Professionals zorgen ervoor dat de jeugdigen contact kunnen (onder)houden met hun ouders en hun netwerk.	NB
	<i>Toelichting:</i> Omdat de zorgboerderij logeeropvang en geen langdurig verblijf biedt, is deze verwachting niet beoordeeld.	
1.4.1	Professionals stemmen het plan af met de plannen van overige betrokken instanties.	V

2.2 Veiligheid

	Verwachting	Oordeel
2.1.1	Professionals hebben een actueel beeld van de veiligheid van de jeugdigen.	V
	<i>Aandachtspunt:</i> Een aandachtspunt is de aanwezigheid van vijvers op de zorgboerderij. De zorgboeren verklaren tegenstrijdig hierover. Enerzijds wordt aangegeven dat het beschikken over een zwemdiploma een vereiste is, anderzijds wordt genoemd dat een jongen komt logeren die nog bezig is met zwemlessen. Mede vanwege het feit dat de kinderen niet continu in het oog worden gehouden, is dit een risico voor de veiligheid.	
2.1.2	Professionals schatten de veiligheidsrisico's van de jeugdigen systematisch in.	O
	<i>Toelichting:</i> De aanbieder heeft geen systematische werkwijze om veiligheidsrisico's bij aanvang van de hulp, tussentijds en bij veranderende omstandigheden in te schatten en te beoordelen. In voorkomende gevallen van onveiligheid wordt pas tijdens de hulpverlening een helder beeld verkregen van de risico's; deze worden niet op voorhand systematisch ingeschat door bijvoorbeeld het stellen van een aantal eenduidige vragen. Bij de intake door de hoofdaannemer worden wel een aantal vragen gesteld rondom veiligheid maar die zien vooral op een aantal medische en fysieke aspecten en onvoldoende op mogelijke risico's op kindniveau of risico's tussen kinderen, bijvoorbeeld seksueel grensoverschrijdend gedrag, middelengebruik of agressie. Hiermee wordt onvoldoende beeld verkregen van mogelijke veiligheidsrisico's van de jeugdige.	
2.1.3	Professionals beoordelen de veiligheidsrisico's in multidisciplinair verband.	V
2.2.1	Professionals bepalen mede op basis van de veiligheidsrisico's de in te zetten hulp.	O

	<i>Toelichting:</i> De zorgboeren maken met elkaar afspraken rondom de jeugdigen gericht op het beperken van de veiligheidsrisico's. Deze afspraken worden echter niet vastgelegd in een plan, in dag- of weekendrapportages of anderszins. Door deze werkwijze wordt onvoldoende geborgd dat de juiste hulp wordt ingezet en de regio- of zorgcoördinator op de juiste wijze invulling kan geven aan zijn of haar rol.	
2.2.2	Professionals bewaken de gemaakte afspraken over het beperken van de veiligheidsrisico's.	V
2.2.3	Professionals treden bij acute onveiligheid actief op.	V

2.3 Leefklimaat

	Verwachting	Oordeel
3.1.1	De leefomgeving is schoon, passend en veilig.	V
	<i>Aandachtspunt:</i> De medicatie op naam en in originele verpakking wordt niet bewaard in een afsluitbare kast maar in een keukenkast die niet op slot kan.	
3.2.1	Het leefklimaat past bij de leeftijd en de ontwikkelingsfase van de jeugdigen.	V
3.2.2	De dagelijkse routine en de huisregels dragen bij aan de ontwikkeling van de jeugdigen.	O
	<i>Toelichting:</i> Er is sprake van een uitgebreide lijst van huisregels die voornamelijk bestaat uit algemene verboden. De huisregels zijn onvoldoende positief geformuleerd en niet gericht op het stimuleren van de ontwikkeling van de jeugdigen. De jeugdigen krijgen geen ruimte om in gesprek te gaan over deze regels. Als een regel eenmaal op de lijst staat, dan gaat deze er niet meer vanaf. De inspectie vindt het belangrijk dat een lijst met huisregels kort is, dat de regels positief geformuleerd zijn en dat ze een leereffect bij de jeugdigen beogen.	
3.2.3	Jeugdigen leiden een voor hen zo gewoon mogelijk leven, inclusief onderwijs en vrijetijdsbesteding.	NB
	<i>Toelichting:</i> Omdat de zorgboerderij geen langdurig verblijf biedt, is deze verwachting niet beoordeeld.	
3.3.2	Professionals hebben tijd en aandacht voor de jeugdigen.	V
3.3.5	Professionals respecteren de privacy van de jeugdigen.	V

2.4 Cliëntenpositie

	Verwachting	Oordeel
4.1.1	De aanbieder onderneemt actie indien jeugdigen en/of hun ouders aangeven ontevreden te zijn over de geboden hulp.	V
4.1.2	Jeugdigen en hun ouders kunnen gebruikmaken van een onafhankelijke vertrouwenspersoon.	V
	<p><i>Aandachtspunt:</i></p> <p>De hoofdaannemer Landzijde voorziet in een externe vertrouwenspersoon waarvan jeugdigen en ouders van de zorgboerderij gebruik kunnen maken. Informatie hierover wordt door Stichting Landzijde samen met de zorgovereenkomst toegezonden aan ouders en jeugdigen. Een aandachtspunt is dat de zorgboeren hiervan tijdens het toezicht onvoldoende op de hoogte blijken te zijn, waardoor ze ouders en jeugdigen hierover ook niet kunnen informeren.</p> <p>De inspectie verwacht dat aanbieders zorgen voor een onafhankelijke vertrouwenspersoon die vrij toegankelijk is voor jeugdigen en hun ouders en dat zij jeugdigen en hun ouders over diens bestaan informeren. Aanbieders kunnen hiervoor de vertrouwenspersoon van het Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ) of Zorgbelang inschakelen.</p>	
4.1.3	Jeugdigen en hun ouders kunnen een klacht indienen bij een onafhankelijke klachtencommissie.	V

2.5 Organisatie

	Verwachting	Oordeel
5.1.4	De aanbieder registreert en analyseert incidenten en voert naar aanleiding van de analyse verbeteringen door.	O
	<p><i>Toelichting:</i></p> <p>De zorgboeren weten onvoldoende wat als incident moet worden aangemerkt en hoe zij deze incidenten kunnen registreren. Het is van belang niet alleen fysieke gebeurtenissen of ongevallen te registreren maar ook bijvoorbeeld agressie of seksueel grensoverschrijdend gedrag van jeugdigen. Daarnaast is het van belang om elk incident te melden bij Landzijde zodat een nadere analyse van incidenten mogelijk is, zowel op cliëntniveau, als op het niveau van de zorgboerderij als op geaggregeerd niveau met als doel hiervan te leren en de juiste verbetermaatregelen te treffen.</p>	
5.2.1	De aanbieder werkt met geregistreeerde professionals, tenzij de inzet van een niet geregistreeerde professional niet afdoet aan de kwaliteit van hulp of noodzakelijk is voor de kwaliteit.	V
5.2.2	De aanbieder zet professionals in die aantoonbaar zijn geschoold voor de functie die zij uitoefenen.	O
	<p><i>Toelichting:</i></p> <p>De eigenaren hebben beiden geen opleiding of achtergrond in de zorg of jeugdhulpverlening. Eén van beiden heeft een specifieke scholing voor zorgboeren gevolgd</p>	

	Verwachting	Oordeel
	maar deze scholing is beperkt gericht op jeugdhulpverlening. In de kennis en kunde over jeugdhulp wordt vooral voorzien door de regiocoördinatoren en zorgcoördinatoren van Landzijde. Deze zijn echter beperkt aanwezig bij de zorgboer.	
5.2.3	De aanbieder biedt professionals de mogelijkheid kennis en vaardigheden actueel te houden.	V
5.3.1	De aanbieder beschikt over de Verklaring Omtrent Gedrag van personen die structureel contact hebben met jeugdigen of hun ouders.	V
5.3.2	De aanbieder heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.	V

3 Vervolg

Stichting Stille Pieter voldeed op het moment van het onderzoek aan 21 van de 29 verwachtingen uit het toetsingskader Jeugdhulp met verblijf. Twee verwachtingen zijn niet beoordeeld. Bij het thema cliëntenpositie voldeed Stichting Stille Pieter aan alle getoetste verwachtingen voor het bieden van verantwoorde jeugdhulp.

De inspectie acht Stichting Stille Pieter in staat om verantwoorde hulp te bieden en vertrouwt erop dat Stichting Stille Pieter samen met Stichting Landzijde concrete verbetermaatregelen doorvoert om aan alle verwachtingen te voldoen. De inspectie verwacht dat in gezamenlijkheid wordt gewerkt aan de verbetermaatregelen. De inspectie blijft de ontwikkelingen volgen vanuit haar reguliere toezichtrol.

Bijlage - Verantwoording

De inspectie voerde het toezicht bij Stille Pieter uit op 28 september 2018. Het toezicht bestond uit de volgende onderdelen:

- Gesprek met beide zorgboeren.
- Rondleiding en observatie.
- Dossieronderzoek.
- Analyse beleidsdocumenten.

Tijdens het toezicht zijn geen jeugdigen gesproken omdat zij op dat moment niet aanwezig waren.

Bij de beoordeling van de bevindingen heeft de inspectie ook gebruik gemaakt van eerder gehouden interviews met de twee coördinatoren en het bestuur van hoofdaannemer Landzijde over hun algemene werkwijze.

www.igj.nl